

Posudek na diplomovou práci Bc. Petry Patolánové na téma – Sexuálně motivované trestné činy se zaměřením na trestný čin znásilnění

Diplomantka si zvolila zajímavé téma, které je stále aktuální a kde došlo k určitým změnám i v novém trestním zákoníku účinném od 1.1.2010. Při zpracování použila autorka metody kompilace a komparace a z obsahu práce je zřejmé, že se autorka tématu věnovala s velkou pečlivostí a čerpala z řady pramenů včetně bohaté judikatury. Práce je logicky rozčleněna fakticky do šesti základních částí.

Nejprve se diplomantka zabývá vývojem právní úpravy uvedených trestných činů a začíná zákonem č. 117/1852 ř.z. Již tato kapitola je zpracována dostatečně podrobně a se znalostí dané problematiky.

Následuje stěžejní část práce, a to pojem a druhy sexuálně motivovaných trestných činů, která je rozepsána na 30 stranách. Autorka čerpala i z celkem rozsáhlé judikatury a ocenit lze také vlastní názory, které jsou prezentovány již v této části práce. Je zřejmé, že tato kapitola, tedy úprava de lege lata, je zpracována s velkou pečlivostí a znalostí zvoleného tématu. Ocenit je třeba velmi dobrou práci s judikaturou a u trestného činu znásilnění také podrobný rozbor všech jeho základních znaků, včetně srovnání s předchozí právní úpravou a včetně správného upozornění na vypuštění podmínky „bezprostřednosti“ u pohrůžky násilím. Pozitivně je nutno hodnotit také část 4.3.2 – Pohled na britské řešení, kde autorka správně zdůrazňuje, že sexuální zneužívání dětí je velkým mezinárodním problémem. Správně se také autorka zamýšlí nad částečně problematickou úpravou nového trestného činu – Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí. Jak bylo již konstatováno, diplomantka se na několika místech této kapitoly vyjadřuje k některým problémům a vysvětluje vlastní názory na současnou právní úpravu, např. i pokud jde o část 4.7.3 (strany 45 – 46 práce).

Pokud jde o srovnání se zahraniční právní úpravou, vybrala si autorka úpravu ve Spolkové republice Německo a i tato část práce svědčí o znalostech cizí úpravy a je opět velmi dobře zpracována. Diplomantka správně poukazuje, pokud jde o sexuální zneužívání dětí, jak podrobně a specificky je německý trestní zákoník koncipován. Přesto v závěru této části vyjadřuje názor, že úprava ve Spolkové republice Německo je poněkud složitá a snad i nepřehledná, když naše úprava se autorce zdá být obecnější, avšak judikatura se podle jejího názoru s řadou problémů dobře vyrovnává.

V další kapitole označené číslem 6 se diplomantka zabývá zevrubně osobností pachatele sexuálně motivovaných trestných činů a i tato část je zpracována opět s velkou pečlivostí a je z ní zřejmá velmi dobrá znalost dané problematiky. Vhodným se jeví i to, že autorka do této kapitoly zařadila i problematiku ochranných opatření.

Nepochybně správně je v práci zmíněna v další kapitole i osobnost oběti uvedených trestných činů a autorka se tedy dotýká i viktimologie. Snad by bylo možné u této problematiky položit otázku, zda kromě orgánů činných v trestním řízení a znalců existují ještě jiné subjekty, které se mohou dopouštět sekundární viktimizace.

V úvahách de lege ferenda se nejprve diplomantka zabývá otázkou snížení věkové hranice pro pohlavní styk, zaujímá vlastní názor, který také logicky a přesvědčivě vysvětluje. Vyslovuje také myšlenku, že by mělo být trestné i pouhé sledování dětské pornografie a nesouhlasí s názory, že pouhé sledování této pornografie může předejít či zabránit trestné

činnosti pedofilních pachatelů. Autorka se také správně zamýšlí i nad problematickým zařazením některých trestných činů (§ 186 a § 187) do taxativního výčtu trestných činů, kterých se může dopustit i právnická osoba. Znovu zdůrazňuje již zmíněnou problematiku sekundární viktimizace a považuje za potřebné klást větší důraz na specifické vzdělávání a osvětu orgánů činných v trestním řízení v tomto směru. Konečně správně zdůrazňuje i přínos poměrně nového zákona, a to zákona o obětech trestných činů č. 45/2013 Sbírky zákonů.

Celkově lze uvedenou práci hodnotit jako dílo zpracované na velmi dobré úrovni. Z obsahu práce je evidentní velký zájem autorky o danou problematiku a hlavně velmi dobré znalosti a řada vlastních názorů, které autorka logicky vysvětluje. Současně je třeba ocenit i kvalitní práci s judikaturou. Proto navrhuji hodnotit uvedenou práci jako výbornou, samozřejmě s přihlédnutím k tomu, jak bude autorka reagovat při ústní obhajobě.

V Plzni dne 2. května 2014

vedoucí diplomové práce
JUDr. Eduard Wipplinger

